

klalana. de draak en de rivier
poppentheater peterselie

Kiswahili- woorden, die in de voorstelling voorkomen:

(let op uitspraak: de "u" wordt uitgesproken als: "oe", de "g" als in het franse "grand")

Begroeting:

- Habari gani? (Hoe gaat het?)
- Mzuri sana (Erg goed)

Nyumba= huis

Mtoto= kind

Nama= naam

Mahindi= mais

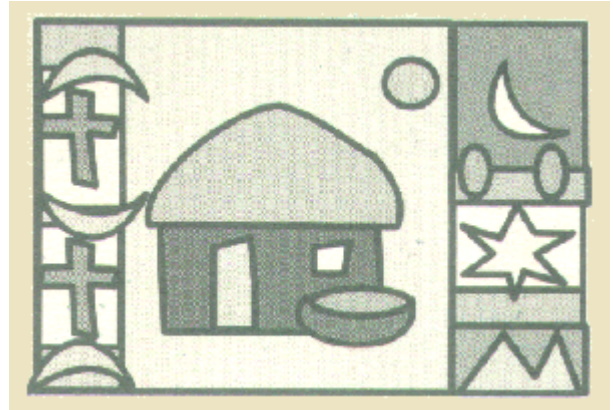
Ugali= pap van mais

Unga= maismeel

Pombe= bier van mais

Temba= olifant

Simba= leeuw

Zie ook het alfabet op blz. 5.

Draak van sok:

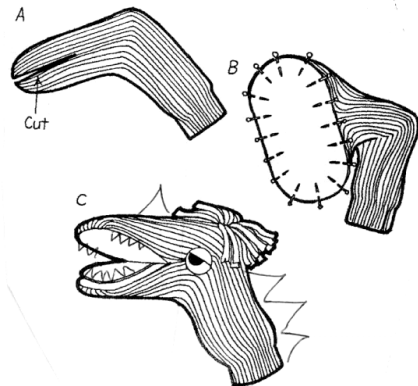
Benodigheden: een sok, vilt, karton, naald en draad en spelden, plaksel.

Procedure:

Maak een opening in de teen van de sok (zie A). Naai hiertussen de binnenkant van de mond (zie B), tegelijk met een even groot stuk karton.

Versier met vilt, kralen, lapjes enz. (C)

Spelen: Stop de 4 vingers in de bovenkaak en de duim onder: de draak kan dan echt praten!

Een West-Afrikaans recept, wat in de klas gemaakt kan worden:

Fruitsalade voor 4 personen.

Benodigheden:

4 rijpe mango's

4 bananen

1 grote tomaat

½ ananas in blokjes

sap van 1 citroen

1 kopje water

(½ kopje honing)

1 kopje kokos

Keukenspullen:

scherp mes

snijplank

grote schaal

kannetje, pollepel

1: Was en schil de mango's en snijdt ze in stukjes. Schil de bananen en snij ze in plakjes.

2: Snijd de tomaat doormidden, verwijder de zaadjes en snijd de tomaat in stukjes. Meng de tomaat met het fruit in een grote schaal.

3: Meng in een kannetje het citroensap met het water en de suiker tot een sausje. Goed roeren.

4: Giet het sausje over het fruit. Dek de schaal af en zet hem minimaal 1 uur in de koelkast. Strooi de kokos erover. (Bron: Alison Brownlie: Een vleugje West-Afrika)

KYE KYE KULE

An Akan Call-and-Response Exercise Song

The musical score is written on three staves in 4/4 time. The first staff contains the first line of lyrics: 'Kye kye ku - le. Kye kye ku - le. Kye kye ko - fi nsa. Kye kye ko - fi nsa.' with phonetic spellings '(Chay chay koo - lay)' and '(Chay chay ko - feen - sah)'. The second staff contains the second line: 'Ko - fi nsa lan - ga. Ko - fi nsa lan - ga. Ka - ka shi lan - ga. Ka - ka shi lan - ga.' with phonetic spellings '(Ko - fee sah - lahn - gah)' and '(Kah - kah shee lahn - gah)'. The third staff contains the third line: 'Kum a - den - de. Kum a - den - de. Kum a - den - de. Hey!' with phonetic spellings '(Koom ah - den - day)'. Circled letters C and R indicate call and response sections. A 'C+R' section is also marked. The piece ends with an 'All:' section.

Voor groep 1 en 2. Dit West-Afrikaanse vraag- en antwoordspel wordt in een hoop landen gezongen, met dezelfde woorden, die niet echt iets betekenen. De uitspraak staat onder de tekst, in het engels.

Er horen gebaren bij:

Frase 1: 4 keer met beide handen op het hoofd tikken (groep herhaalt dit).

Frase 2: Schouders 4 keer aantikken en heupen van links naar rechts bewegen.

Frase 3: Handen en armen beurtelings zijwaarts strekken en heupwiegen.

Frase 4: Knieën 4 keer aantikken.

Frase 5: Raak enkels aan (op "Kum"), dan middel (op "adende").

Frase 6: Leider en groep herhalen frase 5 samen, en op: "Hey!" met de handen in de lucht wapperen.

SANSA KROMA

An Akan Playground or Mmoguo Song

Stone passing pattern: ① X → X → X → X →
 ② T T P - (clap) T T P -

To use as call and response

Group I
 (All) [San - sa kro - ma] (L) Ne na wu o ɔ - kye - kyer nko - ko mba
 (Sah - sah croh - mah nee nay woo aw-chay - chay 'koh - koh - mah)

Group II
 X → X → X → X →
 T T P - T T P -

(All) [San - sa kro - ma] (L) Ne na wu o ɔ - kye - kyer nko - ko mba

X → X → X → X →
 T T P - T T P -

(All) [San - sa kro - ma] (L) Ne na wu o nko - ko mba

wu o ɔ - kye - kyer nko - ko mba

X → X → X → X →
 T T P - T T P -

(All) [San - sa kro - ma] (L) Ne na wu o nko - ko mba

wu o ɔ - kye - kyer nko - ko mba

Bell

or
 Bell

Key: X = Grab, → = Pass, T = Tap, P = Pass, - = Clap

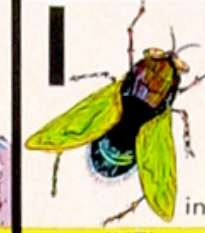

© 1986/1996 World Music Press

Let Your Voice Be Heard

Voor groep 3 en 4.
 Betekenis: Sansa, de havik. Je bent een wees en dus moet je je kuikens alleen zien te vangen.

HERUFI ZA KISWAHILI PICHANI

<p>A a askari</p> <p>ASKARI</p>	<p>bendera</p> <p>B b</p> <p>BENDERA</p>	<p>Ch ch</p> <p>CHURA</p>	<p>D d</p> <p>dirisha</p> <p>DIRISHA</p>	<p>E e embe</p> <p>EMBE</p>
--	---	--	--	--

<p>F f farasi</p> <p>FARASI</p>	<p>G g gazeti</p> <p>GAZETI</p>	<p>H h hema</p> <p>HEMA</p>	<p>I i inzi</p> <p>INZI</p>	<p>J j jogoo</p> <p>JOGOO</p>
--	--	--	---	--

<p>K k kengele</p> <p>KENGELE</p>	<p>L l limau</p> <p>LIMAU</p>	<p>M m mamba</p> <p>MAMBA</p>	<p>N n nanasi</p> <p>NANASI</p>	<p>O o orofa</p> <p>OROFA</p>
---	---	---	--	---

<p>P p paka</p> <p>PAKA</p>	<p>R r ramani</p> <p>RAMANI</p>	<p>S s simba</p> <p>SIMBA</p>	<p>T t twiga</p> <p>TWIGA</p>	<p>U u ua</p> <p>UA</p>
--	--	--	---	--

<p>V v vyero</p> <p>VYERO</p>	<p>W w wino</p> <p>WINO</p>	<p>Y y yai</p> <p>YAI</p>	<p>Z z zabibu</p> <p>ZABIBU</p>	<p>A B Ch D E F G H I J K L M N O P R S T U V W Y Z</p>
--	--	--	---	---

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
MOJA	MBILI	TATU	NNE	TANO	SITA	SABA	NANE	TISA	KUMI

a b c h d e f g h i j k l m n o p r s t u v w y z

COPYRIGHT
PUBLISHED BY →

INTERNATIONAL PUBLISHING CORP. LTD.
P. O. Box 6456, NAIROBI